

Test NO 2

उत्तरे आणि विश्लेषण

प्रश्न १

उत्तर: C) अँडम स्मिथ

स्पष्टीकरण: 'द वेल्थ ऑफ नेशन्स' (1776) हे पुस्तक अँडम स्मिथ यांनी लिहिले आहे. हे पुस्तक आधुनिक अर्थशास्त्राचा पाया मानले जाते, ज्यात मुक्त बाजारपेठ, श्रमविभागणी आणि 'अदृश्य हात' (Invisible Hand) या संकल्पनांचा समावेश आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: कार्ल मार्क्स यांनी 'कॅपिटल' लिहिले, जॉन मेनार्ड केन्स यांनी 'द जनरल थिअरी' लिहिले, आणि मिल्टन फ्रीडमन यांनी मौद्रिक धोरणांवर कार्य केले.

प्रश्न २

उत्तर: B) $(\text{बेरोजगार व्यक्ती} / \text{श्रमशक्ती}) \times 100$

स्पष्टीकरण: बेरोजगारीचा दर मोजण्यासाठी सूत्र आहे: $(\text{बेरोजगार व्यक्तींची संख्या} / \text{श्रमशक्ती}) \times 100$. यात श्रमशक्ती म्हणजे रोजगारप्राप्त व्यक्ती आणि सक्रियपणे रोजगार शोधणाऱ्या बेरोजगार व्यक्तींची एकूण संख्या. पर्याय A चुकीचा आहे कारण एकूण लोकसंख्येत काम न शोधणारे (उदा.,

मुले, वृद्ध) समाविष्ट होतात. पर्याय C आणि D चुकीचे आहेत कारण ते बेरोजगारीचा दर योग्यरित्या दर्शवत नाहीत.

प्रश्न ३

उत्तर: B) जॉन मेनार्ड केन्स

स्पष्टीकरण: 'द जनरल थिअरी ऑफ एम्प्लॉयमेंट, इंटरेस्ट अँड मनी' (1936) हे पुस्तक जॉन मेनार्ड केन्स यांनी लिहिले. या पुस्तकात त्यांनी आर्थिक मंदीमुळे होणारी बेरोजगारी कमी करण्यासाठी सरकारी हस्तक्षेप आणि मागणी वाढवण्याच्या धोरणांचा पुरस्कार केला. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: अँडम स्मिथ यांनी मुक्त बाजारपेठेवर, रिकार्डो यांनी तुलनात्मक फायद्यावर, आणि माल्थस यांनी लोकसंख्यावाढीवर लक्ष केंद्रित केले.

प्रश्न ४

उत्तर: C) हंगामी बेरोजगारी

स्पष्टीकरण: हंगामी बेरोजगारी ही विशिष्ट हंगामात किंवा कोणत्या कालावधीत उद्भवते, उदा., शेती किंवा पर्यटन उद्योगातील कामगारांना हंगाम संपल्यावर रोजगार मिळत नाही. संरचनात्मक बेरोजगारी ही कौशल्य आणि नोकरीच्या गरजांमधील तफावतीमुळे, चक्रीय बेरोजगारी ही आर्थिक मंदीमुळे, आणि घर्षणात्मक बेरोजगारी ही नोकरी बदलण्याच्या प्रक्रियेमुळे उद्भवते.

प्रश्न ५

उत्तर: B) कार्ल मार्क्स

स्पष्टीकरण: 'कॅपिटल: ए क्रिटिक ऑफ पॉलिटिकल इकॉनॉमी' (1867) हे पुस्तक कार्ल मार्क्स यांनी लिहिले. यात त्यांनी भांडवलशाही व्यवस्थेतील मजूर आणि भांडवल यांच्यातील शोषणाचे विश्लेषण केले. इतर पर्याय चुकीचे

आहेत: केन्स यांनी मागणी-प्रधान अर्थशास्त्रावर, स्मिथ यांनी मुक्त बाजारपेठेवर, आणि फ्रीडमन यांनी मौद्रिक धोरणांवर कार्य केले.

प्रश्न 6

उत्तर: B) Ctrl + A

स्पष्टीकरण: Windows ऑपरेटिंग सिस्टीममध्ये 'Ctrl + A' हा शॉर्टकट सर्व मजकूर, फाइल्स किंवा ऑब्जेक्ट्स निवडण्यासाठी (Select All) वापरला जातो. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: Ctrl + C (कॉपी), Ctrl + S (सेव्ह), आणि Ctrl + Z (अनडू) यांचे वेगळे कार्य आहे.

प्रश्न 7

उत्तर: A) Ctrl + B

स्पष्टीकरण: Microsoft Word मध्ये 'Ctrl + B' हा शॉर्टकट निवडलेला मजकूर ठळक (Bold) करण्यासाठी वापरला जातो. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: Ctrl + I (इटालिक), Ctrl + U (अंडरलाइन), आणि Ctrl + T (हँगिंग इंडेंट किंवा इतर सॉफ्टवेअरमध्ये वेगळे कार्य).

प्रश्न 8

उत्तर: B) Ctrl + T

स्पष्टीकरण: वेब ब्राउझरमध्ये (उदा., Chrome, Firefox) 'Ctrl + T' हा शॉर्टकट नवीन टॅब उघडण्यासाठी वापरला जातो. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: Ctrl + N (नवीन विंडो), Ctrl + W (टॅब बंद करणे), आणि Ctrl + R (पेज रिफ्रेश करणे).

प्रश्न 9

उत्तर: C) Print Screen

स्पष्टीकरण: Windows मध्ये 'Print Screen' (PrtSc) की संपूर्ण स्क्रीनचा स्क्रीनशॉट घेण्यासाठी वापरली जाते, जो क्लिपबोर्डवर सेव्ह होतो. Alt + Print Screen केवळ सक्रिय विंडोचा स्क्रीनशॉट घेते, Ctrl + Print Screen हा शॉर्टकट नाही, आणि Windows Key + S सर्व बार उघडते.

प्रश्न 10

उत्तर: B) Ctrl + C

स्पष्टीकरण: Microsoft Excel मध्ये 'Ctrl + C' हा शॉर्टकट निवडलेल्या सेल्समधील डेटा कॉपी करण्यासाठी वापरला जातो. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: Ctrl + X (कट), Ctrl + V (पेस्ट), आणि Ctrl + P (प्रिंट).

प्रश्न 11

उत्तर: B) गुरु (Jupiter)

स्पष्टीकरण: गुरु हा सूर्यमालेतील सर्वात मोठा ग्रह आहे, ज्याचा व्यास सुमारे १,३९,८२० किमी आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: मंगळ, शनि आणि पृथ्वी यांचे आकार गुरुपेक्षा लहान आहेत.

प्रश्न 12

उत्तर: B) पृथ्वी

स्पष्टीकरण: सूर्यापासून ग्रहांचा क्रम असा आहे: बुध, शुक्र, पृथ्वी, मंगळ.

त्यामुळे पृथ्वी तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: शुक्र दुसरा, मंगळ चौथा, आणि बुध पहिला आहे.

प्रश्न 13

उत्तर: B) बर्फ आणि धूळ

स्पष्टीकरण: शनिच्या कड्या प्रामुख्याने बर्फाच्या तुकड्यांपासून आणि काही प्रमाणात धूळ व खडकांपासून बनलेल्या आहेत. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: लोह आणि खडक कड्यांचा मुख्य घटक नाहीत, आणि हायड्रोजन-हेलियम किंवा अमोनिया-मिथेन हे ग्रहाच्या वातावरणात आढळतात, कड्यांमध्ये नाही.

प्रश्न 14

उत्तर: A) बुध

स्पष्टीकरण: बुध हा सूर्यमालेतील सर्वात लहान ग्रह आहे, ज्याचा व्यास सुमारे ४,८८० किमी आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: मंगळ, शुक्र आणि युरेनस यांचे आकार बुधापेक्षा मोठे आहेत.

प्रश्न 15

उत्तर: C) गुरु (Jupiter)

स्पष्टीकरण: गुरु हा गॅस जायंट आहे, जो प्रामुख्याने हायड्रोजन आणि हेलियम यांपासून बनलेला आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: पृथ्वी आणि मंगळ हे खडकाळ (Terrestrial) ग्रह आहेत, आणि बुध देखील खडकाळ आहे.

प्रश्न 16

उत्तर: D) आंतरिक गाभा (Inner Core)

स्पष्टीकरण: पृथ्वीच्या अंतरंगाचे थर बाहेरून आत असा क्रम आहे: भूपृष्ठ, प्रावरण, बाह्य गाभा, आणि आंतरिक गाभा. आंतरिक गाभा हा सर्वात आतील थर आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत कारण ते बाहेरील थर आहेत.

प्रश्न 17

उत्तर: B) सिलिकेट खडक

स्पष्टीकरण: पृथ्वीचे प्रावरण (Mantle) प्रामुख्याने सिलिकेट खडकांपासून बनलेले आहे, जे मॅग्नेशियम आणि लोह यांचे संयुग असतात. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: लोह आणि निकेल हे गाभ्यात आढळतात, बर्फ-पाणी पृष्ठभागावर, आणि हायड्रोजन-हेलियम हे ग्रहांच्या वातावरणात.

प्रश्न 18

उत्तर: B) बाह्य गाभा (Outer Core)

स्पष्टीकरण: पृथ्वीचे चुंबकीय क्षेत्र बाह्य गाभ्यातील (Outer Core) द्रव लोह आणि निकेल यांच्या हालचालीमुळे (डायनॅमो प्रभाव) निर्माण होते. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: भूपृष्ठ, प्रावरण आणि लिथोस्फीअर यांचा चुंबकीय क्षेत्राशी थेट संबंध नाही.

प्रश्न 19

उत्तर: B) महासागर खालचा भाग

स्पष्टीकरण: पृथ्वीचे भूपृष्ठ (Crust) महासागरांखाली सर्वात पातळ आहे (सुमारे ५-१० किमी), तर खंडांवर ते जाड आहे (सुमारे ३०-५० किमी). इतर

पर्याय चुकीचे आहेत: हिमालयात, मैदानी प्रदेशात किंवा ज्वालामुखी परिसरात भूपृष्ठ जास्त जाड आहे.

प्रश्न 20

उत्तर: B) घन

स्पष्टीकरण: पृथ्वीचा आंतरिक गाभा (Inner Core) अत्यंत उच्च दाबामुळे घन अवस्थेत आहे, जरी त्याचे तापमान खूप जास्त (सुमारे ५,०००-६,०००°C) असले तरी. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: बाह्य गाभा द्रव आहे, वायू अवस्था गाभ्यात नाही, आणि अर्ध-द्रव अवस्था प्रावरणात आढळते.

प्रश्न 21

उत्तर: B) १९४६

स्पष्टीकरण: भारताच्या घटना समितीची स्थापना कॅबिनेट मिशन योजनेच्या शिफारशीनुसार १९४६ मध्ये झाली. पहिली बैठक ९ डिसेंबर १९४६ रोजी नवी दिल्लीत झाली. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: १९४५ मध्ये योजना प्रस्तावित झाली नव्हती, १९४७ मध्ये स्वातंत्र्य मिळाले, आणि १९४८ मध्ये समिती कार्यरत होती.

प्रश्न 22

उत्तर: B) डॉ. राजेंद्र प्रसाद

स्पष्टीकरण: डॉ. राजेंद्र प्रसाद यांची ११ डिसेंबर १९४६ रोजी घटना समितीच्या स्थायी अध्यक्षपदी निवड झाली. ते भारताचे पहिले राष्ट्रपतीही झाले. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: नेहरू पंतप्रधान, आंबेडकर मसुदा समितीचे अध्यक्ष, आणि पटेल गृहमंत्री होते.

प्रश्न 23

उत्तर: B) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

स्पष्टीकरण: डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची ३० ऑगस्ट १९४७ रोजी मसुदा समितीच्या अध्यक्षपदी एकमताने निवड झाली. त्यांनी संविधानाचा मसुदा तयार करण्यात मोलाची भूमिका बजावली. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: बी.एन. राव सल्लागार, तर मुन्शी आणि अय्यर हे मसुदा समितीचे सदस्य होते.

प्रश्न 24

उत्तर: A) २६ नोव्हेंबर १९४९

स्पष्टीकरण: भारतीय संविधानाचा मसुदा २६ नोव्हेंबर १९४९ रोजी घटना समितीने स्वीकारला, म्हणून हा दिवस 'संविधान दिन' म्हणून साजरा केला जातो. २६ जानेवारी १९५० रोजी संविधान अंमलात आले. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: १५ ऑगस्ट १९४७ हा स्वातंत्र्य दिन, आणि ९ डिसेंबर १९४६ हा पहिल्या बैठकीचा दिवस आहे.

प्रश्न 25

उत्तर: A) सच्चिदानंद सिन्हा

स्पष्टीकरण: सच्चिदानंद सिन्हा यांनी ९ डिसेंबर १९४६ रोजी घटना समितीच्या पहिल्या बैठकीत हंगामी अध्यक्षपद भूषवले. ११ डिसेंबर १९४६ रोजी डॉ. राजेंद्र प्रसाद स्थायी अध्यक्ष झाले. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: मुखर्जी उपाध्यक्ष, आणि मावळणकर कायदे समितीचे अध्यक्ष होते.

प्रश्न 26

उत्तर: B) कॅबिनेट मिशन योजना

स्पष्टीकरण: कॅबिनेट मिशन योजना (१९४६) च्या शिफारशीनुसार घटना समितीची स्थापना झाली. यात ३८९ सभासदांचा समावेश होता. इतर पर्याय

चुकीचे आहेत: क्रिप्स योजना (१९४२) आणि ऑगस्ट ऑफर (१९४०) यांनी घटना समितीचा उल्लेख केला नव्हता, तर माउंटबॅटन योजना फाळणीशी संबंधित होती.

प्रश्न 27

उत्तर: C) १२

स्पष्टीकरण: घटना समितीची एकूण १२ अधिवेशने ९ डिसेंबर १९४६ ते २४ जानेवारी १९५० या कालावधीत झाली. ही माहिती बीबीसी आणि इतर स्रोतांशी जुळते. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

प्रश्न 28

उत्तर: B) २९ ऑगस्ट १९४७

स्पष्टीकरण: मसुदा समितीची स्थापना २९ ऑगस्ट १९४७ रोजी झाली, आणि त्याच वेळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची अध्यक्षपदी निवड झाली. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: ९ डिसेंबर १९४६ हा पहिल्या बैठकीचा दिवस, २६ नोव्हेंबर १९४९ हा मसुदा स्वीकारण्याचा दिवस, आणि २६ जानेवारी १९५० हा संविधान अंमलबजावणीचा दिवस आहे.

प्रश्न 29

उत्तर: B) जवाहरलाल नेहरू

स्पष्टीकरण: जवाहरलाल नेहरू यांनी १३ डिसेंबर १९४६ रोजी घटना समितीच्या उद्दिष्टांबाबतचा ठराव (Objective Resolution) मांडला, जो संविधानाच्या प्रस्तावनेसाठी आधार ठरला. हा ठराव २२ जानेवारी १९४७ रोजी मंजूर झाला. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

प्रश्न 30

उत्तर: B) ३८९

स्पष्टीकरण: घटना समितीत सुरुवातीला ३८९ सभासद होते (२९२ ब्रिटिश प्रांतातून, ४ मुख्य आयुक्त प्रांतातून, आणि ९३ संस्थानांमधून). फाळणीनंतर ही संख्या २९९ वर घसरली. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: २९२ आणि २११ ही अयोग्य संख्याच आहे, आणि २११ ही पहिल्या बैठकीला उपस्थित सभासदांची संख्या आहे.

प्रश्न 31

उत्तर: B) ऋग्वेद

स्पष्टीकरण: ऋग्वेद हा वैदिक संस्कृतीचा सर्वात प्राचीन ग्रंथ आहे, जो इ.स.पू. १५००-१२०० च्या कालखंडात रचला गेला. यात देवतांची स्तुती, यज्ञ आणि सामाजिक जीवनाचे वर्णन आहे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: सामवेद, यजुर्वेद आणि अथर्ववेद यांचा कालखंड नंतरचा आहे.

प्रश्न 32

उत्तर: A) वर्ण व्यवस्था

स्पष्टीकरण: वैदिक काळात समाज वर्ण व्यवस्थेत विभागला गेला होता: ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य आणि शूद्र. जाति व्यवस्था ही नंतरच्या काळात विकसित झाली. गणराज्य आणि कुटुंब व्यवस्था यांचा सामाजिक रचनेशी थेट संबंध नाही.

प्रश्न 33

उत्तर: B) पंजाब आणि सिंधू नदीचा प्रदेश

स्पष्टीकरण: वैदिक काळातील 'सप्तसिंधू' म्हणजे पंजाब आणि सिंधू नदीच्या

खोऱ्यातील सात नद्यांचा प्रदेश (सिंधू, विपाशा, शतद्रू, इत्यादी). इतर पर्याय चुकीचे आहेत: गंगा-यमुना खोरे नंतरच्या वैदिक काळात महत्त्वाचे झाले.

प्रश्न 34

उत्तर: B) इंद्र

स्पष्टीकरण: वैदिक काळात इंद्र ही युद्ध आणि पर्जन्य (पाऊस) यांची देवता म्हणून सर्वात प्रमुख होती. ऋग्वेदात इंद्राला सर्वाधिक स्तोत्रे समर्पित आहेत. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: विष्णू आणि शिव यांचे महत्त्व नंतरच्या काळात वाढले.

प्रश्न 35

उत्तर: B) यजुर्वेद

स्पष्टीकरण: यजुर्वेदात यज्ञाचे विधी, मंत्र आणि प्रक्रियांचे तपशीलवार वर्णन आहे. ऋग्वेदात स्तुतीमंत्र, सामवेदात गायन, आणि अथर्ववेदात जादूटोणा आणि औषधी यांचे वर्णन आहे.

प्रश्न 36

उत्तर: B) इ.स.पू. २५००-१७००

स्पष्टीकरण: हडप्पा संस्कृती (सिंधू खोरे संस्कृती) इ.स.पू. २५०० ते १७०० या कालखंडात बहरली. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: ३५००-१५०० हा व्यापक कालखंड आहे, तर १५००-५०० आणि ५००-१०० हे वैदिक आणि नंतरच्या काळाशी संबंधित आहेत.

प्रश्न 37

उत्तर: B) मोहेंजो-दारो

स्पष्टीकरण: 'महान स्नानागार' (Great Bath) मोहेंजो-दारो येथे सापडले

आहे, जे धार्मिक आणि सामाजिक कार्यांसाठी वापरले जात असे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: हडप्पा, लोथल आणि धोलावीरा येथे असे स्नानागार नाही.

प्रश्न 38

उत्तर: B) तांबे

स्पष्टीकरण: हडप्पा संस्कृतीत तांब्याचा वापर सर्वप्रथम साधने आणि शस्त्रांसाठी झाला. लोहाचा वापर नंतरच्या काळात (इ.स.पू. १०००) सुरू झाला. सोने आणि चांदी यांचा वापर दागिन्यांसाठी मर्यादित होता.

प्रश्न 39

उत्तर: B) लोथल

स्पष्टीकरण: लोथल येथे हडप्पा संस्कृतीचे बंदर (Dockyard) सापडले आहे, जे व्यापारासाठी वापरले जात असे. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: कालीबंगन, राखीगढी आणि मोहेनजो-दारो येथे बंदराचे पुरावे नाहीत.

प्रश्न 40

उत्तर: A) चित्रलिपी

स्पष्टीकरण: हडप्पा संस्कृतीची लिपी चित्रलिपी (Pictographic) स्वरूपाची आहे, जी अद्याप वाचली गेलेली नाही. इतर पर्याय चुकीचे आहेत: ब्राह्मी, देवनागरी आणि खरोष्ठी या नंतरच्या काळातील लिप्या आहेत.

प्रश्न 41

उत्तर: B) चुंबकीय क्षेत्र

स्पष्टीकरण: चुंबकाच्या सभोवतालच्या चुंबकीय क्षेत्रामुळे लोहासारखे पदार्थ आकर्षित होतात. गुरुत्वाकर्षण हा भौतिक बल आहे, विद्युत प्रवाह चुंबक

निर्मितीसाठी कारणीभूत ठरू शकतो, आणि तापीय ऊर्जा चुंबकत्वाशी संबंधित नाही.

प्रश्न 42

उत्तर: B) उत्तर आणि दक्षिण

स्पष्टीकरण: प्रत्येक चुंबकाला उत्तर (North) आणि दक्षिण (South) असे दोन ध्रुव असतात. सकारात्मक-नकारात्मक हे विद्युत भाराशी संबंधित आहे, तर पूर्व-पश्चिम किंवा उच्च-निम्न हे चुंबकत्वाशी संबंधित नाहीत.

प्रश्न 43

उत्तर: B) कमी होतात किंवा नष्ट होतात

स्पष्टीकरण: चुंबकाला उच्च तापमान दिल्यास (क्युरी तापमानापेक्षा जास्त) त्याचे चुंबकीय गुणधर्म कमी होतात किंवा नष्ट होतात, कारण रेणूंची संरचना बिघडते. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

प्रश्न 44

उत्तर: B) घन

स्पष्टीकरण: उष्णतेचे वहन (Conduction) घन पदार्थांमध्ये (उदा., धातू) सर्वात प्रभावीपणे होते, कारण रेणू एकमेकांना जवळून जोडलेले असतात. द्रव आणि वायूत रेणूंची घनता कमी असते, तर निर्वातात वहन होत नाही.

प्रश्न 45

उत्तर: B) जूल

स्पष्टीकरण: उष्णता ही ऊर्जेचे एक रूप आहे आणि तिचे मापन जूल

(Joule) मध्ये केले जाते. केल्विन हे तापमानाचे एकक आहे, वॅट हे शक्तीचे, आणि न्यूटन हे बलाचे एकक आहे.

प्रश्न 46

उत्तर: B) द्रव किंवा वायूची वहन हालचाल

स्पष्टीकरण: संनादन (Convection) ही प्रक्रिया द्रव किंवा वायूंमध्ये होते, जिथे गरम रेणू वर जातात आणि थंड रेणू खाली येतात, यामुळे वहन हालचाल होते. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

प्रश्न 47

उत्तर: B) पाण्याचे उकळणे किंवा गोठणे

स्पष्टीकरण: अव्यक्त उष्णता (Latent Heat) ही उष्णता अवस्थांतरात (उदा., पाण्याचे बर्फात किंवा वाफेत रूपांतर) वापरली जाते, ज्यामुळे तापमान बदलत नाही. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

प्रश्न 48

उत्तर: C) चार

स्पष्टीकरण: मानवी हृदयात चार कप्पे असतात: दोन अलिंद (Atria) आणि दोन कर्णिका (Ventricles). इतर पर्याय चुकीचे आहेत, कारण मानवी हृदयाची रचना हीच आहे.

प्रश्न 49

उत्तर: B) महाधमनी (Aorta)

स्पष्टीकरण: महाधमनी (Aorta) ही हृदयातून ऑक्सिजनयुक्त रक्त शरीरात पाठवणारी मुख्य धमनी आहे. शिरा रक्त हृदयाकडे आणतात,

केशिका रक्तवहनासाठी लहान नलिका आहेत, आणि फुफ्फुस शिरा फुफ्फुसातून रक्त हृदयाकडे आणते.

प्रश्न 50

उत्तर: A) सायनो-एंट्रियल नोड (SA Node)

स्पष्टीकरण: सायनो-एंट्रियल नोड (SA Node) हृदयाचा नैसर्गिक पेसमेकर आहे, जो विद्युत संदेश निर्माण करून हृदयाची धडधड नियंत्रित करतो. इतर पर्याय चुकीचे आहेत.

Mahesh Sharmale